

Statuten

Stichting Pensioenfonds voor de Woningcorporaties

30 juni 2011

	INHOUDSOPGAVE	pagina
Artikel 1	NAAM EN ZETEL	3
Artikel 2	BEGRIPSBEPALINGEN	3
Artikel 3	DOEL EN MIDDELEN	4
Artikel 4	WERKINGSSFEER	4
Artikel 5	AANGESLOTEN WERKGEVER	4
Artikel 6	DEELNEMER	5
Artikel 7	AANMELDING DEELNEMER DOOR WERKGEVER	5
Artikel 8	BESTUUR	6
Artikel 9	BESTUURSVERGADERINGEN	7
Artikel 10	OPROEPING VOOR DE VERGADERING VAN HET BESTUUR	8
Artikel 11	BESTUURSBEVOEGDHEDEN	8
Artikel 12	DEELNEMERSRAAD	9
Artikel 13	RAAD VAN TOEZICHT	9
Artikel 14	TAKEN RAAD VAN TOEZICHT	9
Artikel 15	VERANTWOORDINGSORGAAN	10
Artikel 16	VACATIEGELD EN REIS- EN VERBLIJFKOSTEN	10
Artikel 17	BELEGGINGEN	10
Artikel 18	ADMINISTRATEUR	10
Artikel 19	ACTUARIS	11
Artikel 20	ACCOUNTANT	11
Artikel 21	ADMINISTRATIE EN VERSLAGLEGGING	11
Artikel 22	WIJZIGING VAN STATUTEN OF REGLEMENTEN	12
Artikel 23	VERMINDERING VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN PENSIOENRECHTEN	13
Artikel 24	OVEREENKOMSTEN MET ANDERE PENSIOENFONDSEN	13
Artikel 25	OVEREENKOMSTEN TER BEPERKING VAN PENSIOENVERLIES	13
Artikel 26	ONTBINDING EN LIQUIDATIE VAN HET FONDS	14
Artikel 27	BEKENDMAKING VAN DE STATUTEN EN REGLEMENTEN	14
Artikel 28	KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE	14
Artikel 29	INWERKINGTREDING	14

NAAM EN ZETEL

Artikel 1.

1. De stichting draagt de naam: **STICHTING PENSIOENFONDS VOOR DE WONINGCORPORATIES.**
2. De stichting is gevestigd in Amsterdam.

BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 2.

In deze statuten en de reglementen wordt verstaan onder:

- a. Aangesloten werkgever: *werkgever* als bedoeld in artikel 5 van deze *statuten*;
- b. Bestuur: bestuur van het *fonds*;
- c. CAO: de collectieve arbeidsovereenkomst voor personeel in dienst van de woningcorporaties, alsmede de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van die collectieve arbeidsovereenkomst;
- d. CAO-partijen: werkgeversorganisatie en werknemersorganisaties die betrokken zijn bij de CAO;
- e. Deelnemer: (gewezen) *werknemer* die deelneemt aan de pensioenregeling van het *fonds*;
- f. Deelnemersraad: deelnemersraad van het *fonds*;
- g. Fonds: Stichting Pensioenfonds voor de Woningcorporaties;
- h. Gewezen deelnemer: (gewezen) *werknemer* van wie de deelneming aan de pensioenregeling van het *fonds* is beëindigd anders dan door overlijden, het bereiken van de vroegpensioendatum zoals bedoeld in het (Vroeg)pensioenreglement van het *fonds* ter zake het vroegpensioen, of het bereiken van de feitelijke pensioendatum, zoals bedoeld in de pensioenreglementen, doch uiterlijk de vijftenzestig-jarige leeftijd en van wie de *pensioenaanspraken* niet zijn afgekocht of overgedragen;
- i. Pensioenaanspraak: recht op toekomstige pensioenuitkeringen;
- j. Pensioengerechtigde: persoon voor wie het pensioen is ingegaan;
- k. Pensioenrecht: recht op ingegaan pensioen;
- l. Pensioenreglementen: Flexpensioenreglement en (Vroeg)pensioenreglement van het *fonds*;
- m. Raad van Toezicht: het intern toezicht van het *fonds*;
- n. Reglementen: alle reglementen van het *fonds*, waaronder ook de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement* worden verstaan;
- o. Statuten: statuten van het *fonds*;
- p. Uitvoeringsreglement: uitvoeringsreglement van het *fonds*;
- q. Verantwoordingsorgaan: het verantwoordingsorgaan van het *fonds*;
- r. Werkgever: de vereniging, vennootschap, stichting of andere instelling die werkzaam is binnen of ten behoeve van de branche woningcorporaties, als bedoeld in artikel 4 van deze statuten, en die niet een overheidsinstelling is;

- s. Werknemer: degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst is bij een *werkgever*;
- t. Wet: Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.

DOEL EN MIDDELEN

Artikel 3.

1. Het *fonds* heeft als doel overeenkomstig de bepalingen van deze *statuten* en de *pensioenreglementen*:
 - a. *werknemers* en gewezen werknemers, alsmede hun nabestaanden te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden;
 - b. *werknemers* te beschermen tegen geldelijke gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid.
2. Het *fonds* tracht dit doel te bereiken door:
 - a. volgens het bepaalde bij en/of krachtens het *uitvoeringsreglement* en de *pensioenreglementen* premies te innen van de aangesloten *werkgevers*, dan wel *deelnemers*, de premies te beleggen en te beheren en daaruit uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, overlijden en langdurige arbeidsongeschiktheid;
 - b. volgens door het bestuur vast te stellen regels *aangesloten werkgevers* en *deelnemers* de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van overeenkomsten over een aanvulling op de *pensioenaanspraken* volgens de *pensioenreglementen* en
 - c. het aanwenden van andere wettige middelen.
3. Het *fonds* werkt volgens een door het *bestuur* vastgestelde actuariële en bedrijfstechnische nota. In deze actuariële en bedrijfstechnische nota wordt in elk geval een omschrijving opgenomen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bepaalde bij en/of krachtens de Pensioenwet. De regels bij of krachtens de Pensioenwet alsmede de door De Nederlandsche Bank op te stellen regels worden bij de opstelling van de actuariële en bedrijfstechnische nota in acht genomen. De actuariële en bedrijfstechnische nota, alsmede de wijzigingen daarin, worden door het *bestuur* onverwijld overgelegd aan De Nederlandsche Bank.

WERKINGSSFEER

Artikel 4.

1. Het *fonds* geeft uitvoering aan de pensioenregeling voor de bedrijfstak van de woningcorporaties. Deze bedrijfstak is werkzaam op het gebied van de volkshuisvesting en richt zich op het verwerven, verhuren, vervreemden en beheren van woonruimte.
2. De werkingssfeer van het *fonds* wordt aangeduid als de branche woningcorporaties.

AANGESLOTEN WERKGEVER

Artikel 5.

1. *Aangesloten werkgever* is de *werkgever*, die op verplichte of op vrijwillige basis is aangesloten bij het *fonds*.
2. De *werkgever* is verplicht aangesloten als:
 - a. hij op grond van de verplichtstellingsbeschikking, als bedoeld in artikel 2 van de Wet, de *statuten* en *reglementen* van het *fonds* dient na te leven, en
 - b. van de verplichte aansluiting geen vrijstelling is verleend.

3. De *werkgever* die niet verplicht is aangesloten, is op vrijwillige basis aangesloten als:
 - a. hij door de Commissie Gelijikstelling Werkgevers als bedoeld in artikel 1.9 van de CAO gelijk is gesteld met een toegelaten instelling als bedoeld in die CAO; of
 - b. het een uitzendbureau en/of detacheringbureau betreft dat uitsluitend werk doet verrichten of diensten verleent aan een *werkgever* als bedoeld in lid 2 of een *werkgever* als bedoeld in dit lid onder a.

De Commissie Gelijikstelling Werkgevers beslist namens het *fonds* over de vrijwillige aansluiting als bedoeld onder a.

Het *bestuur* beslist over de vrijwillige aansluiting als bedoeld onder b. Voor een positief besluit over de vrijwillige aansluiting dient de *werkgever* als bedoeld onder b te voldoen aan één of meerdere van onderstaande voorwaarden.

- i. de loonontwikkeling bij de *werkgever* is ten minste gelijk aan die volgens de CAO en de *werkgever* neemt deel in de sociale *fondsen* als bedoeld in die CAO;
- ii. de *werkgever* maakt deel uit van een groep waarvan één van de *werkgevers* valt onder de werkingsfeer van het *fonds*;
- iii. de aansluiting vindt plaats na afloop van een periode waarin de *werkgever* wel onder de werkingsfeer van het *fonds* viel.

Het bestuur kan daarnaast aanvullende voorwaarden stellen.

4. Een *werkgever* die niet voldoet aan de voorwaarde als bedoeld in lid 3 onder a. of b. kan ook op vrijwillige basis zijn aangesloten als wel voldaan wordt aan één of meerdere van de voorwaarden in lid 3 onder i. tot en met iii. Het *bestuur* beslist dan over de vrijwillige aansluiting en kan daaraan aanvullende voorwaarden stellen.
5. De aansluiting als bedoeld in lid 2 en 3 heeft betrekking op alle *werknemers* van de *werkgever*. De aansluiting als bedoeld in lid 4 kan betrekking hebben op alle of op een nader omschreven groep van *werknemers* van de *werkgever*.
6. Van de aansluiting als bedoeld in de vorige leden zijn in ieder geval uitgezonderd de vakantiewerker en vakantiehelp die niet langer dan tien weken per kalenderjaar werkzaam zijn bij de aangesloten *werkgever*.

DEELNEMER

Artikel 6.

1. *Deelnemer* is:
 - a. de *werknemer* van een aangesloten *werkgever* als bedoeld in artikel 5 lid 2 en 3 van deze *statuten*, en
 - b. de *werknemer* van een aangesloten *werkgever* als bedoeld in artikel 5 lid 4 van deze *statuten* voor zover hij behoort tot de nader omschreven groep van *werknemers* van die *werkgever*, en
 - c. degene die *deelnemer* was als bedoeld onder a of b en na beëindiging van de dienstbetrekking de deelneming individueel vrijwillig voortzet dan wel voor wie de deelneming wordt voortgezet.
2. Voortzetting van de deelneming als bedoeld in lid 1 onder c. vindt plaats onder de voorwaarden en op de wijze zoals is opgenomen in de *pensioenreglementen*.

AANMELDING DEELNEMER DOOR WERKGEVER

Artikel 7.

De *aangesloten werkgever* is gehouden zijn *werknemers* op een door het *bestuur* bepaalde wijze als *deelnemer* bij het *fonds* aan te melden, zodra de verplichting tot deelneming ontstaat.

BESTUUR

Artikel 8.

1. Het *bestuur* bestaat uit zes leden, waarvan worden benoemd:
 - drie werkgeversleden door Aedes vereniging van woningcorporaties te Hilversum;
 - één werknemerslid door FNV Bouw te Woerden;
 - één werknemerslid door de CNV Vakmensen te Utrecht;
 - één werknemerslid door De Unie te Houten.
2. Aedes vereniging van woningcorporaties wijst één plaatsvervanger aan welke elk van de drie werkgeversleden kan vervangen. De plaatsvervanger kan niet meer dan één bestuurslid tegelijk vervangen. Elke organisatie, genoemd in lid 1, die een werknemerslid benoemt, wijst evenveel plaatsvervangers aan als de betreffende organisatie bestuursleden heeft benoemd. Iedere plaatsvervanger kan bij ontstentenis van een bestuurslid van de organisatie die ook die plaatsvervanger heeft aangewezen dat bestuurslid vervangen. Plaatsvervangende leden worden benoemd voor onbepaalde tijd, waarbij de organisatie die het plaatsvervangend lid aanwijst te allen tijde het plaatsvervangend lidmaatschap kan beëindigen overeenkomstig het bepaalde in lid 5, vijfde en zesde volzin.
3. Het *bestuur* kiest uit zijn midden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris.
4. De functies van voorzitter en plaatsvervangend voorzitter worden in de even kalenderjaren vervuld door werkgeversleden en in de oneven kalenderjaren door werknemersleden. Omgekeerd worden de functies van secretaris en plaatsvervangend secretaris in de oneven kalenderjaren vervuld door werkgeversleden en in de even kalenderjaren door werknemersleden. Het bestuur kan besluiten hiervan af te wijken.
5. De bestuursleden worden benoemd voor een zittingstermijn van vier jaar en kunnen maximaal twee maal herbenoemd worden. Na afloop van een zittingstermijn van vier jaar treedt een bestuurslid af. Het betrokken bestuurslid is terstond herbenoembaar, mits deze aan de voorwaarden voor kandidaatstelling voldoet en mits de procedure ten aanzien van benoeming van een bestuurslid wordt gevolgd. Het bestuur stelt een rooster van aftreden op waarbij rekening wordt gehouden met reeds verstreken zittingsduur van zittende bestuursleden. De organisatie die een bestuurslid aanwijst, kan te allen tijde het lidmaatschap van dat bestuurslid beëindigen en in plaats daarvan een ander bestuurslid aanwijzen. De organisatie gaat daar in ieder geval toe over, indien naar het oordeel van het *bestuur* sprake is van een bestuurslid dat onvoldoende functioneert en het *bestuur* de organisatie verzoekt een ander bestuurslid aan te wijzen.
6. Het lidmaatschap van het *bestuur* eindigt door:
 - a. het verstrijken van een zittingstermijn;
 - b. bedanken;
 - c. overlijden;
 - d. een daartoe strekkend besluit van de organisatie die het lid heeft benoemd;
 - e. een daartoe strekkend besluit van het *bestuur*, als bedoeld in artikel 11 lid 3.
7. In een tussentijdse vacature wordt voorzien door de organisatie die daartoe, gelet op het bepaalde in lid 1, in aanmerking komt. Gedurende het bestaan van een vacature behoudt het *bestuur* zijn volledige bevoegdheden.
8. De leden van het *bestuur* zijn ieder bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste één vierde van de leden van het *bestuur* zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
9. De leden van het *bestuur*, alsmede de overige beleidsbepalers, richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het *fonds* betrokken *deelnemers*, *gewezen deelnemers* en overige belanghebbenden en zorgen ervoor dat zij zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
10. Het *bestuur* brengt elke voorgenomen benoeming van een nieuw lid van het *bestuur* of een andere beleidsbepaler terstond ter kennis aan De Nederlandsche Bank. Hij of zij verkrijgt de krachtens deze *statuten* en wettelijke bepalingen bij de functie behorende rechten en

verplichtingen niet, indien is gebleken dat De Nederlandsche Bank niet met de benoeming instemt. Voor het vaststellen van de deskundigheid en betrouwbaarheid van de bestuursleden en andere personen die het beleid van het *fonds* bepalen of mede bepalen, zal door het *bestuur* voldaan worden aan het bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet en de door De Nederlandsche Bank vastgestelde beleidsregels. Het *bestuur* van het *fonds* stelt De Nederlandsche Bank onverwijld in kennis van een wijziging van de antecedenten van een bestuurslid of een ander persoon die het beleid van het *fonds* bepaalt of mede bepaalt.

11. Het *fonds* beschikt over een gedragscode en een Regeling Relatiegeschenken, die voor de leden van het *bestuur* voorschriften geven ter voorkoming van belangenconflicten, misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie en zaken.
12. Hetgeen in deze *statuten* is bepaald ten aanzien van de leden van het *bestuur*, geldt eveneens voor de plaatsvervangende leden, tenzij in deze *statuten* anders wordt bepaald.
13. Het fonds vrijwaart zijn bestuursleden en gewezen bestuursleden evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner tegen vorderingen ter zake van zogeheten interne en externe bestuursaansprakelijkheid.
14. Het fonds neemt de kosten voor rechtsbijstand van betrokken bestuursleden in het kader van het voeren van verweer tegen eventuele vorderingen als genoemd onder lid 13 van dit artikel voor zijn rekening.
15. Het bestuur houdt zich uitdrukkelijk het recht voor met degene die een vordering op grond van bestuurdersaansprakelijkheid instelt tegen betrokken bestuursleden een (vaststellings)overeenkomst aan te gaan ter beëindiging van het geschil.
16. Eventuele kosten of lasten die voor betrokken bestuursleden voortvloeien uit een gerechtelijke uitspraak tegen betrokken bestuursleden en/of een tot stand gekomen regeling in der minne, worden volledig door het fonds gedragen en op het eerste daartoe strekkende schriftelijke verzoek aan de betrokken bestuurderleden vergoed.
17. Het bepaalde in de leden 13, 14 en 16 van dit artikel vindt geen toepassing indien- en voor zover door de rechter bij gewijsde is vastgesteld dat het handelen en/of nalaten van de betrokken bestuursleden kan worden gekenschetst als opzettelijk, bewust roekeloos of ernstig verwijtbaar, tenzij uit de wet anders voortvloeit of zulks in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn of de kosten of het vermogensverlies van de betrokken bestuursleden is gedekt door een verzekering en de verzekeraar deze kosten of dit vermogensverlies heeft uitbetaald. Het fonds kan ten behoeve van de bestuursleden verzekeringen tegen aansprakelijkheid afsluiten.

BESTUURSVERGADERINGEN

Artikel 9.

1. Het *bestuur* vergadert zo dikwijls de voorzitter of ten minste vier leden dit wenselijk achten, maar ten minste eenmaal per jaar.
2. De vergaderingen van het *bestuur* worden geleid door de voorzitter of de plaatsvervangend voorzitter en bij beider afwezigheid door de oudste in leeftijd van de aanwezige bestuursleden.
3. Geldige besluiten kunnen door het *bestuur*, tenzij de *statuten* of de *reglementen* daarover anders bepalen, genomen worden in vergaderingen, waarin ten minste zowel één van de werkgevers- als één van de werknemersbestuursleden aanwezig zijn.
4. Een bestuurslid kan aan een ander bestuurslid bij schriftelijke volmacht de bevoegdheid geven hem in een vergadering van het *bestuur* te vertegenwoordigen.
5. Indien de voorzitter en de secretaris dit wenselijk achten, kunnen in afwijking van het bepaalde in de voorgaande leden besluiten schriftelijk van het *bestuur* worden gevraagd. Indien door één of meer leden van het *bestuur* binnen de daarvoor door de voorzitter gestelde termijn bezwaar

wordt gemaakt tegen de schriftelijke voorlegging of tegen het voorgelegde ontwerpbesluit, dient het besluit te worden genomen in een vergadering van het *bestuur*.

6. De besluiten van het *bestuur* worden, voor zover daarvan bij deze *statuten* niet wordt afgeweken, genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden als niet uitgebrachte stemmen beschouwd.
7. Stemming over zaken geschiedt hoofdelijk en mondeling.
Stemming over personen geschiedt, behoudens indien de verkiezing bij acclamatie plaats heeft, bij gesloten en ongetekende briefjes.
8. Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Indien de stemmen dan wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Bij staking van stemmen over personen beslist het lot.
9. In verband met de omvang en samenstelling van de werknemersorganisaties, geldt in de vergadering van het *bestuur* de volgende stemverhouding:
 - het lid benoemd door FNV Bouw heeft drie stemmen;
 - het lid benoemd door de CNV Vakmensen heeft twee stemmen;
 - het lid benoemd door De Unie heeft één stem;
 - de leden benoemd door Aedes vereniging van woningcorporaties hebben ieder twee stemmen.

OPROEPING VOOR DE VERGADERING VAN HET BESTUUR

Artikel 10.

1. De oproeping voor vergaderingen van het *bestuur* geschiedt in opdracht van de voorzitter en, behoudens in spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter, schriftelijk op een termijn van ten minste zeven dagen.
De oproeping voor vergaderingen van het *bestuur* die op verzoek van de leden worden bijeengeroepen geschiedt schriftelijk in opdracht van deze leden en op een termijn van ten minste zeven dagen.
2. De oproeping vermeldt, behalve het tijdstip en de plaats der vergadering, de te behandelen onderwerpen.
3. In de vergaderingen die niet op de voorgeschreven wijze zijn bijeengeroepen, kunnen slechts besluiten worden genomen, indien alle leden van het *bestuur* aanwezig zijn.

BESTUURSBEVOEGDHEDEN

Artikel 11.

1. Het dagelijks beleid van het *fonds* wordt bepaald door ten minste twee personen. Het *bestuur* draagt zorg voor de uitvoering van de *statuten*, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement*. Het is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de kring van de doelstelling van het *fonds*.
2. Het *bestuur* vertegenwoordigt het *fonds* in en buiten rechte en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking. Ook is het *bestuur* bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen. Het *fonds* kan worden vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris, gezamenlijk handelend. Bij ontstentenis of belet van de voorzitter respectievelijk de secretaris treedt in zijn plaats de plaatsvervangend voorzitter respectievelijk de plaatsvervangend secretaris op.
3. De leden van het *bestuur* verplichten zich door het aanvaarden van hun benoeming tot geheimhouding van hetgeen uit hoofde van hun functie als geheim te hunner kennis is gekomen. Hij die de uit het voorgaande voortvloeiende geheimhouding schendt kan bij besluit van het *bestuur* uit zijn functie worden ontheven.

4. Het *bestuur* kan aan één of meer door het *bestuur* uit zijn midden ingestelde commissies aan de administrateur of aan werknemers die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst van het fonds zijn, volmacht verlenen tot het verrichten van bepaalde rechtshandelingen en/of het uitvoeren van bepaalde taken. De omvang van de taak en/of bevoegdheden wordt door het *bestuur* schriftelijk vastgelegd. Degene aan wie een bevoegdheid is gedelegeerd, is voor de uitoefening van die bevoegdheid verantwoording schuldig aan het *bestuur*.
5. Indien het *bestuur* van zijn in het voorgaande lid bedoelde bevoegdheid gebruik maakt, zal de gevolmachtigde zijn taak in persoon of door middel van met hem in arbeidsverhouding staande personen verrichten op basis van een schriftelijke volmacht, daartoe door het *bestuur* verleend.

DEELNEMERSRAAD

Artikel 12.

1. Het *fonds* heeft een *deelnemersraad* als bedoeld in artikel 109 van de Pensioenwet. De *deelnemersraad* bestaat uit twaalf leden.
2. In de *deelnemersraad* hebben *deelnemers* en *pensioengerechtigden* zitting. Bij de samenstelling van de *deelnemersraad* wordt rekening gehouden met de verhouding binnen het *fonds* van het aantal *deelnemers* enerzijds en het aantal *pensioengerechtigden* anderzijds. De leden worden voorgedragen door verenigingen die de behartiging van de belangen van *deelnemers* en/of *pensioengerechtigden* ten doel hebben. Op basis van de voordracht worden de leden van de *deelnemersraad* door het *bestuur* benoemd.
3. In het huishoudelijk reglement van de *deelnemersraad* zijn de samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de *deelnemersraad* nader vastgelegd.

RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 13.

1. Het *fonds* heeft het intern toezicht als bedoeld in artikel 33 lid 1 sub b van de Pensioenwet geregeld in de vorm van een *Raad van Toezicht*. De *Raad van Toezicht* bestaat uit drie externe deskundigen.
2. De *Raad van Toezicht* is bij oprichting door het *bestuur* benoemd na een openbare sollicitatieprocedure. Nieuwe leden van de *Raad van Toezicht* worden door coöptatie benoemd.
3. In het reglement *Raad van Toezicht* zijn de samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de *Raad van Toezicht* nader vastgelegd.

TAKEN RAAD VAN TOEZICHT

Artikel 14.

1. De *Raad van Toezicht* beoordeelt:
 - a. de beleidsprocedures, bestuursprocedures, bestuursprocessen en de checks en balances binnen het *fonds*;
 - b. de wijze waarop het *fonds* wordt aangestuurd;
 - c. de wijze waarop door het *bestuur* wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.
2. De *Raad van Toezicht* heeft recht op:
 - a. alle informatie die de Raad nodig acht om zijn taak goed te kunnen uitvoeren;
 - b. overleg met het *bestuur* over alle bestuurstaken;
 - c. overleg met de externe accountant en actuaris.

VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 15.

1. Het *fonds* heeft een *verantwoordingsorgaan* als bedoeld in artikel 33 lid 1 sub a van de Pensioenwet.
Het *verantwoordingsorgaan* bestaat uit zes leden.
2. In het *verantwoordingsorgaan* hebben *deelnemers, pensioengerechtigden* en *aangesloten werkgevers* zitting. Het *verantwoordingsorgaan* is samengesteld uit twee leden afkomstig van de werknemersorganisaties, twee leden van *pensioengerechtigden* en twee leden van de *werkgevers*. De leden worden benoemd door de representatieve organisaties die de behartiging van de belangen van *deelnemers, pensioengerechtigden* en *aangesloten werkgevers* ten doel hebben. De leden van het *verantwoordingsorgaan* kunnen worden ontslagen door het *verantwoordingsorgaan* in het geval het betrokken lid, naar de mening van vier leden, ernstig in gebreke blijft in de uitoefening van zijn functie.
3. In het reglement *verantwoordingsorgaan* en het huishoudelijk reglement *verantwoordingsorgaan* zijn de samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van het *verantwoordingsorgaan* nader vastgelegd.

VACATIEGELD EN REIS- EN VERBLIJFKOSTEN

Artikel 16.

1. De leden van het *bestuur*, de *deelnemersraad*, de *Raad van Toezicht* en het *verantwoordingsorgaan* ontvangen voor elke door hen bijgewoonde vergadering van het *bestuur* respectievelijk de *deelnemersraad*, de *Raad van Toezicht* en het *verantwoordingsorgaan*, een door het *bestuur* jaarlijks vast te stellen vacatiegeld.
2. Reis- en verblijfkosten, door de leden in hun functie gemaakt, worden vergoed. Over deze vergoeding kan het *bestuur* nadere regels vaststellen.

BELEGGINGEN

Artikel 17.

1. De beschikbare gelden van het *fonds* worden door het *bestuur* belegd met inachtneming van redelijke eisen van liquiditeit en rendement en met inachtneming van een zo juist mogelijke risicoverdeling.
2. Ter zake van de bewaring van de bezittingen van het *fonds* zorgt het *bestuur* voor de nodige waarborgen ter voorkoming van vermogensschade.

ADMINISTRATEUR

Artikel 18.

1. Het administratief en geldelijk beheer wordt onder verantwoordelijkheid van het *bestuur* gevoerd door een door het *bestuur* tot wederopzegging benoemde administrateur.
2. De administrateur woont alle vergaderingen van het *bestuur* bij, tenzij het *bestuur* in een bijzonder geval anders bepaalt.

ACTUARIS

Artikel 19.

1. Door het *bestuur* wordt een adviserend actuaris alsmede een certificerend actuaris benoemd.
2. De adviserend actuaris heeft tot taak het bestuur voor te lichten, te adviseren en te ondersteunen met betrekking tot:
 - de financiële opzet van het *fonds* en de grondslagen waarop het rust;
 - en de actuariële en bedrijfstechnische nota als bedoeld in artikel 3 lid 3. Daarnaast adviseert de adviserend actuaris het *bestuur* ook gevraagd en ongevraagd over andere actuariële aangelegenheden die het *fonds* betreffen.
3. De certificerend actuaris heeft tot taak het opstellen van het actuarieel verslag, inclusief de afgifte van de verklaring, als bedoeld in artikel 21 lid 6 van deze *statuten* en het waarmerken van de actuariële staten, als bepaald in artikel 147 lid 2 sub h van de Pensioenwet.
4. De adviserend actuaris, alsmede de certificerend actuaris is gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van het *fonds*, waarvan inzage benodigd is voor een juiste vervulling van zijn taak.
5. De certificerend actuaris is onafhankelijk van het *fonds* en verricht geen andere werkzaamheden voor het *fonds*.

ACCOUNTANT

Artikel 20.

1. Door het *bestuur* wordt een accountant in de zin van artikel 393, eerste lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek benoemd, die tot taak heeft het in artikel 21 lid 3 bedoelde verslag te controleren.
2. De accountant is gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden van het *fonds* benodigd voor een juiste vervulling van zijn taak.

ADMINISTRATIE EN VERSLAGLEGGING

Artikel 21.

1. Het boekjaar van het *fonds* valt samen met het kalenderjaar.
2. Het *bestuur* is verplicht op zodanige wijze een administratie te voeren en de daarbij behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van het fonds kunnen worden gekend. Het *bestuur* is gehouden de desbetreffende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, alsmede de jaarverslagen, zeven jaar te bewaren.
3. Het *bestuur* brengt jaarlijks verslag uit over de gang van zaken in het afgelopen boekjaar, en wel binnen de door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar. Het verslag bevat in elk geval een jaarrekening en een jaarverslag over het verstreken boekjaar.
4. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door de accountant als bedoeld in artikel 20.
5. De jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens over het verstreken boekjaar worden door het bestuur binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank overgelegd.
6. Jaarlijks zal binnen de door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar een actuarieel verslag betreffende het *fonds*, voorzien van de verklaring van de actuaris, door het *bestuur* worden uitgebracht. Een afschrift van dit verslag wordt door het *bestuur* binnen de

door De Nederlandsche Bank gestelde termijn na afloop van het boekjaar aan De Nederlandsche Bank overgelegd.

7. Uit de in lid 4 genoemde jaarrekening en het jaarverslag, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het *fonds* gegeven wordt, en het in lid 6 genoemde actuariële verslag dient ten genoegen van De Nederlandsche Bank te blijken dat aan het bij De Nederlandsche Bank of krachtens de Pensioenwet gestelde wordt voldaan en dat de belangen van de bij het *fonds* betrokken *deelnemers*, *gewezen deelnemers* en overige belanghebbenden, voldoende gewaarborgd kunnen worden geacht.
8. Het samenstellen en het overleggen aan De Nederlandsche Bank van de in de leden 3 en 6 genoemde stukken zal geschieden met inachtneming van ter zake door De Nederlandsche Bank gegeven aanwijzingen en door De Nederlandsche Bank gestelde regels. De jaarrekening wordt samengesteld met inachtneming van het jaarrekeningenrecht.
9. Het *bestuur* is bevoegd of, indien De Nederlandsche Bank op grond van de Pensioenwet dit noodzakelijk acht (binnen een door De Nederlandsche Bank te stellen termijn), verplicht middelen van het *fonds* aan te wenden tot herverzekering of overdracht van alle of een deel van de risico's, voortvloeiende uit de door het *fonds* aangegane pensioenverplichtingen aan één of meer maatschappijen van levensverzekering, die krachtens het bepaalde in de Pensioenwet bevoegd zijn als zodanig op te treden.
10. Het *bestuur* draagt zorg dat de *deelnemers* en de *aangesloten werkgevers* van het in lid 3 bedoelde verslag, eventueel in beknopte vorm, kennis kunnen nemen.

WIJZIGING VAN STATUTEN OF REGLEMENTEN

Artikel 22.

1. De *statuten* en *reglementen* kunnen worden gewijzigd bij een besluit van het *bestuur*. Ten aanzien van een dergelijk besluit is het bepaalde in artikel 9 van toepassing, tenzij daarvan in de volgende leden van dit artikel wordt afgeweken.
2. In afwijking van lid 1, kan een besluit tot wijziging van de *statuten*, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement* slechts worden genomen:
 - in een bestuursvergadering, waarin ten minste vier leden aanwezig zijn, en
 - met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen.
3. Indien geen besluit, als bedoeld in lid 2, kan worden genomen omdat het vereiste aantal bestuursleden niet aanwezig is, wordt binnen een maand een tweede vergadering bijeengeroepen. Is in die vergadering het vereiste aantal bestuursleden weer niet aanwezig, dan kan een besluit worden genomen indien:
 - in die vergadering ten minste twee bestuursleden aanwezig zijn, waaronder ten minste één werkgeverslid en één werknemerslid, en
 - het besluit wordt genomen met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen.
4. Indien de voorzitter en de secretaris dit wenselijk achten, kan een besluit als bedoeld in lid 2 ook schriftelijk van het *bestuur* worden gevraagd. Het besluit dient echter te worden genomen in een vergadering van het *bestuur*, indien door één of meer leden van het *bestuur* bezwaar wordt gemaakt tegen de schriftelijke voorlegging of tegen het voorgelegde ontwerpbesluit.
5. In afwijking van voorgaande leden, kunnen wijzigingen van niet materiële aard in de *reglementen* en *statuten* plaatsvinden bij schriftelijk besluit door de voorzitter en secretaris gezamenlijk.
6. Een wijziging van de *reglementen* treedt in werking op een door het *bestuur* bepaald tijdstip.
7. Een wijziging in de *statuten* wordt in een notariële akte neergelegd. De (gewijzigde) *statuten* treden in werking met ingang van de dag volgend op de dag waarop de notariële akte is verleden.

VERMINDERING VAN PENSIOENAANSPRAKEN EN PENSIOENRECHTEN

Artikel 23.

1. Als de financiële positie van het *fonds* en de verwachte ontwikkeling daartoe aanleiding geven, dan kan het *bestuur*, gehoord de adviserend actuaaris, bij wijziging van de *pensioenreglementen*, besluiten tot vermindering van de opgebouwde *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten*.
2. Het bepaalde in lid 1 vindt plaats onder de voorwaarden en op de wijze zoals is opgenomen in de *pensioenreglementen*.

OVEREENKOMSTEN MET ANDERE PENSIOENFONDSEN

Artikel 24.

1. Het *bestuur* is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle *deelnemers* of een bepaalde groep van *deelnemers* van het andere pensioenfonds naar het *fonds*:
 - a. de verplichtingen van het andere pensioenfonds jegens deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers* over te nemen, of
 - b. aan deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers pensioenaanspraken* te verlenen over perioden vóór de overgang naar het *fonds* volgens de *pensioenreglementen* van het fonds.
2. Het *bestuur* is tevens bevoegd met andere bedrijfstakpensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle *deelnemers* of een bepaalde groep van *deelnemers* naar het andere bedrijfstakpensioenfonds:
 - a. de verplichtingen van het *fonds* jegens deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers*, die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers* over te dragen, of
 - b. aan deze *deelnemers*, de *gewezen deelnemers* die behoord hebben tot dezelfde groep *deelnemers* als welke overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze *deelnemers* en *gewezen deelnemers pensioenaanspraken* te verlenen over perioden van de deelneming in het *fonds* volgens het *pensioenreglement* van het andere bedrijfstakpensioenfonds.Bij een overgang als hiervoor bedoeld kan een afwijkende regeling worden getroffen voor de lopende verzekeringen en de ingegane pensioenen die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder b.
3. Het *bestuur* kan in verband met het in de vorige leden bepaalde ten aanzien van de betrokken *deelnemers* van de bepalingen van de *statuten* of de *pensioenreglementen* afwijken, mits niet ten nadele van de gezamenlijke *deelnemers*.
4. Het *bestuur* is ook bevoegd overeenkomsten aan te gaan met andere bedrijfstakpensioenfondsen, die ten doel hebben dat aan degenen, die zowel tegenover het *fonds* als tegenover één of meer van die andere bedrijfstakpensioenfondsen recht hebben op uitbetaling van pensioentermijnen, de uitbetaling van die termijnen zal plaats vinden door bemiddeling van het *fonds* of één van die andere bedrijfstakpensioenfondsen.

OVEREENKOMSTEN TER BEPERKING VAN PENSIOENVERLIES

Artikel 25.

Het *bestuur* is bevoegd overeenkomsten te sluiten welke ten doel hebben pensioenverlies bij overgang van een *deelnemer* van het *fonds* naar een andere pensioenvoorziening of omgekeerd te beperken.

ONTBINDING EN LIQUIDATIE VAN HET FONDS

Artikel 26.

1. Het *fonds* kan worden ontbonden bij een besluit van het *bestuur*. Een besluit tot ontbinding van het *fonds* kan slechts genomen worden in een uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering. Het bepaalde in artikel 22 leden 2 en 3 is van toepassing.
2. Indien tot ontbinding wordt besloten treedt het *fonds* in liquidatie. De liquidatie geschiedt door het *bestuur*, dat aanblijft tot de liquidatie is geëindigd.
3. Tenzij het bepaalde in artikel 24 lid 2 onder b. toepassing vindt, worden de *pensioenaanspraken* van de *deelnemers* en hun nabestaanden berekend alsof bij voortbestaan van het *fonds* hun deelneming op de datum van ontbinding van het *fonds* werd beëindigd.
4. Het *bestuur* wendt een eventueel overschot zoveel mogelijk aan in overeenstemming met het doel van het *fonds*. Bij een eventueel tekort worden de ten tijde van de liquidatie opgebouwde *pensioenaanspraken* van alle *deelnemers*, *gewezen deelnemers* of overige belanghebbenden naar evenredigheid verminderd. Het *bestuur* is bevoegd de *pensioenrechten* geheel of ten dele van deze vermindering uit te zonderen.
5. Bij liquidatie van het *fonds* dient het *fonds* zijn verplichtingen over te dragen aan een pensioenuitvoerder als bedoeld in de Pensioenwet.
6. Voor het bepaalde in dit artikel kan onderscheid worden gemaakt tussen de *pensioenaanspraken* en de *pensioenrechten*, die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder a. en de *pensioenaanspraken* en de *pensioenrechten* die berusten op de voorziening bedoeld in artikel 3 lid 1 onder b.

BEKENDMAKING VAN DE STATUTEN EN REGLEMENTEN

Artikel 27.

Het *bestuur* draagt zorg dat de belanghebbenden op gemakkelijke wijze van de geldende *statuten* en de geldende *reglementen* kunnen kennis nemen.

KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE

Artikel 28.

1. Een *werkgever*, *deelnemer*, *gewezen deelnemer*, *pensioengerechtigde* of andere belanghebbende die rechten kan ontlenen of meent rechten te ontlenen aan het bepaalde in de *statuten*, de *pensioenreglementen* en het *uitvoeringsreglement* heeft recht op behandeling van een klacht of geschil volgens de vastgestelde klachtenprocedure, dan wel de bepalingen van het reglement geschillenprocedure van het *fonds*.
2. De samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de geschillencommissie zijn in het reglement geschillenprocedure van het *fonds* nader vastgelegd.

INWERKINGTREDING

Artikel 29.

Deze *statuten* zijn in werking getreden op drie november negentienhonderd negenenvijftig en zijn laatstelijk gewijzigd vastgesteld op 30 juni tweeduizend elf, met inachtneming van artikel 22 lid 7.